

ת"פ 54270/01/17 - מדינת ישראל נגד בהא אלדין אבו אלהוא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 54270-01-17 מדינת ישראל נ' אבו אלהוא

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ בעניין: מדינת ישראל על ידי עו"ד אור גבאי

המאשימה

נגד

בהא אלדין אבו אלהוא על ידי עו"ד מוחמד מחמוד

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 335(א)(1) בצירוף סעיף 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק.
2. במסגרת הסדר הטיעון, לא היתה הסכמה לעניין העונש, אך הצדדים הסכימו, כי מפאת גילו של הנאשם במועד ביצוע העבירות יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם שלאחריו יטענו הצדדים לעונש באופן חופשי.
3. מעובדות כתב האישום המתוקן בשנית עולה, כי ביום 08/01/2017, החלה התכתבות במסרונים בפלאפון נייד בין הנאשם לבין המתלונן ע', שכללו קללות ואיומים. במהלך ההתכתבות איים הנאשם להגיע למתלונן ולפגוע בו, ובין היתר כתב לו "**אם יש לך גבול לי אין גבול, הילדים שכמוך מדברים כך, או אני מראה לך קו אדום בפנים שלך, תשמור עצמך, תדע את עצמך עם מי אתה מדבר**".

בהמשך הגיע הנאשם ברכב ביחד עם שניים אחרים, עמאר עבידאת ומוחמד אבו אלהוא, לצומת הדרכים, דרך שכם וסולטן סולימאן, בסמוך לשער שכם, במטרה לדבר עם המתלונן ששהה במקום ביחד עם אחרים. הנאשם הלך לעבר המתלונן, נצמד לגופו, והחל לדחוף אותו באמצעות גופו. בהמשך הצטרף מוחמד והתפתחה בין הנאשם מוחמד והמתלונן ואחרים ששהו במקום תגרה, שכללה דחיפות ומכות ידיים. באותה עת הצטרף עמאר לנאשם ולמוחמד.

הנאשם חזר לרכב, אשר היה בכביש בסמוך למקום, לקח פטיש וחזר לעבר המתלונן שניסה להרגיעו. הנאשם, אשר עמד מעבר לגדר המפרידה בין הכביש למדרכה, הניף את הפטיש על מנת להכות במתלונן. המתלונן הניף את ידו על מנת להגן מפגיעת הפטיש בפניו, והפטיש פגע בכף ידו השמאלית של המתלונן. בעקבות המכה נפל הפטיש לרצפה

והורם על ידי המתלונן, שהניפו לכל עבר. באותה העת ניסה הנאשם לעבור את הגדר המפרידה בין המדרכה לכביש, לעבר המתלונן, בעוד הוא נאבק בידי עם אחרים שהודפים את הנאשם בגופם. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נפצע המתלונן בכף ידו.

4. בהמשך ביום 16/01/2017 התייצב הנאשם לחקירה בתחנת המשטרה במרחב קדם בירושלים. הנאשם הגיע לחקירה יחד עם עמאר. במהלך ההמתנה לחקירה, אמר הנאשם לעמאר מה עליו לומר בחקירתו, ותיאם עמו את גרסתו.

5. לבקשת ב"כ הנאשם ובהסכמת ב"כ המאשימה נשלח הנאשם לממונה על עבודות שירות, על אף שהמאשימה הדגישה כי עמדתה היא למאסר ממש.

6. בהתאם לחוות הדעת הממונה, הנאשם נמצא מתאים לריצוי מאסרו בעבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן מיום 05/07/2017 עולה, כי הנאשם בן 21, רווק, הבן הבכור במשפחה המונה 6 נפשות, אביו היה מעורב בפלילים וריצה עונש מאסר ממושך, אמו אינה עובדת, וכן אח נוסף של הנאשם, כבן 18, מרצה אף הוא עונש מאסר בגין עבירה ביטחונית. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, עם תעודת בגרות, החל ללמוד ספרות באוניברסיטה, אך בשל המצוקה הכלכלית של משפחתו הפסיק את לימודיו, וזאת על מנת לעזור בפרנסת המשפחה.

8. אשר לביצוע העבירות, הנאשם לקח אחריות חלקית לביצוען, תוך צמצום ומזעור מעורבותו במעשה. הנאשם טען, כי רצה להגן על עצמו ועל חברו עמאר באירוע, ופעל מתוך הגנה עצמית.

9. קצינת המבחן התרשמה כי ברקע לביצוע העבירות סכסוך ממושך בין המתלונן לנאשם על רקע כלכלי. הנאשם אף מסר לקצינת המבחן, כי במהלך האירוע היה תחת השפעת אלכוהול. קצינת המבחן ציינה, כי הנאשם טען שהוא מבין שפעל בצורה שגויה בעת האירוע, והוא מתחרט על כך.

10. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, קצינת המבחן התרשמה, כי הנאשם גדל בנסיבות משפחתיות קשות, כמפורט בעמ' 2 פסקה אחרונה לתסקיר. בשל כך במצבים מסוימים, בהם הוא חש פגיעה בכבודו העצמי ובשלמות גופו, הוא נוטה להתנהג באופן אימפולסיבי, ללא שיקול דעת הולם וללא חשיבה מעמיקה על השלכות מעשיו, וכל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות מעשים פורצי גבולות ועברייניים בעתיד. יחד עם זאת, ציינה קצינת המבחן, כי למרות הנסיבות הקשות בהן גדל הנאשם, לנאשם מערכת ערכים נורמטיבית, והוא בעל רצון ושאיפות לנהל אורח חיים תקין, הבאים לידי ביטוי בניסיונותיו להשתלב בעבודה קבועה ויציבה, תוך דאגה לסיפוק צרכי פרנסתו ופרנסת בני משפחתו. עוד ציינה קצינת המבחן, כי לא התרשמה מקיומם של ערכים, נורמות ודפוסי

התנהגות בעייתיים ועברייניים המגובשים אצלו.

11. קצינת המבחן המליצה, כי אם בית המשפט יראה לנכון להטיל עונש של מאסר על הנאשם, הרי שהעונש שייגזר יהיה לתקופה קצרה ככל שניתן, וירוצה בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים

12. אשר למתחם העונש ההולם, טען ב"כ המאשימה, כי הערכים המוגנים הם הגנה על שלמות גופו ובטחונו של אדם, הוא ציין כי העונש הקבוע לצד העבירה הוא עד 6 שנות מאסר והוא משקף את החומרה היתרה שהמחוקק רואה בעבירה זו. אשר לעבירת השיבוש, מסר, כי יש בה משום פגיעה בתקינות החקירה והיכולת להגיע לחקר האמת, וכי הנאשם פגע באופן ממשי בערכים מוגנים אלה. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ המאשימה בטיעונו מסר, כי מדובר באירוע דו שלבי, כאשר הנאשם יכול היה להפסיקו בכל עת, ועל אף זאת התעמת עם המתלונן כשהוא מצויד בפטיש, ואף היכה בו במתלונן. מדובר באירוע מתוכנן שנבע על רקע סכסוך בינו לבין המתלונן. אומנם החבלה שנגרמה בסופו של יום אינה חמורה, אך מדובר בנס ופגיעה חמורה יותר נמנעה, כתוצאה מכך שהמתלונן התגונן מפני הנאשם. לפיכך, ב"כ המאשימה עתר לקביעת מתחם עונש הולם שנע בין 20 חודשי מאסר ועד ל-48 חודשי מאסר והגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

13. אשר לעונש המתאים, ב"כ המאשימה הפנה לעברו של הנאשם, אשר הורשע כנער בעבירה של תקיפת שוטר. עוד ציין את יחסו של הנאשם לביצוע העבירה, כמפורט בתסקיר. על כן, עתר להשית על הנאשם עונש בחלק האמצעי של המתחם - 36 חודשי מאסר, מאסר על תנאי קנס ופיצוי.

14. מנגד, טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם צעיר, אשר לקח אחריות למעשיו לאחר שכתב האישום תוקן. לדידו מדובר באירוע הדדי, ואין לראות במעשיו של המתלונן הגנה עצמית, והמתלונן אף לא הועמד לדין. אשר לפסיקה שהגיש ב"כ המאשימה, מסר כי מדובר באירועים חמורים יותר, שכללו הצטיידות בסכינים, דקירות והנאשמים הורשעו בעבירות חמורות בהרבה. אשר לפגיעה, טען כי אין מדובר בפגיעה במדרג חומרה גבוה, ואף לא צוין בכתב האישום, כי המתלונן נזקק לטיפול רפואי. ב"כ הנאשם הגיש במסגרת טיעונו לעונש מסמכים נ/1- נ/3.

15. ב"כ הנאשם ציין, כי בניגוד לאמור בתסקיר, הנאשם לקח אחריות מלאה למעשיו, ודבריו לקצינת המבחן נובעים מכך שמדובר באירוע הדדי, ומכאן שירות המבחן התרשם, שמדובר בנטילת אחריות חלקית. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות הלא פשוטות של הנאשם, כפי שעולה מהתסקיר. עוד הוסיף כי לאחרונה אביו של הנאשם פתח עסק לרחיצת מכוניות מתחת לביתו, והנאשם מסייע בפרנסת המשפחה. על כן ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

16. הנאשם בדברו האחרון מסר, כי הוא טעה, התנצל והביע חרטה על מעשיו, וטען כי לא יחזור על מעשים מסוג זה בעתיד.

מתחם העונש ההולם

17. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

18. בית המשפט העליון עמד לא אחת, על התופעה של פתרון סכסוכים באמצעים אלימים ובין היתר, באמצעות שימוש בנשק קר, וקבע כי על בתי המשפט לסייע במלחמה בתופעה זו, וזאת כדי לעקרה מן השורש באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה. מעשים מסוג המעשה אותו ביצע הנאשם, פוגעים בערך המוגן של שלמות הגוף ובתחושת הביטחון של הציבור. בפסיקה נקבע: **"כי השימוש באלימות כאמצעי לפתרון בעיות, הינו אמצעי כוחני והרסני, ומצווה עלינו לשרשו ולמגרו"** (רע"פ 3555/16 אילן יחיה סברי נ' מ"י [4.5.16]). החשש המוגבר לפגיעה בערכים אלה, בעת שימוש בכלי פוגעני, הובילה את המחוקק לקבוע כפל עונש לעבירה המבוצעת כשהעברייני נושא נשק חם או קר.

19. אשר לעבירה של שיבוש מהלכי משפט, הערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירה זו הם הגנה שלטון החוק ושמירה על תקינות עבודת רשויות אכיפת החוק, ומניעת פגיעה אפשרית בחקר האמת במסגרת הליך משפטי תקין.

20. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הנאשם לא היסס לפתור את הסכסוך שהיה לו עם המתלונן, באמצעות נשק קר ופעל תוך תכנון מוקדם. מדובר באירוע דו שלבי, כאשר הנאשם יכול היה להפסיקו בכל עת. תחילה הנאשם ירד מהרכב, הלך לעבר המתלונן נצמד לגופו והחל לדחוף אותו והתפתחה תגרה במקום שכללה דחיפות ומכות ידיים. הנאשם יכול היה להימלך בדעתו ולסגת לאחור, אולם, לאחר מכן חזר לרכב, הצטייד בפטיש והניפו כדי להכות במתלונן. המתלונן הניף את ידו על מנת להגן על פניו מפגיעת הפטיש, וכתוצאה מכך הפטיש פגע בכף ידו השמאלית של המתלונן, והוא נפצע בכף ידו. מכאן שהנאשם גרם להסלמת האירוע, שיכול היה להסתיים כבר בשלב בו התפתחה התגרה. אשר לעבירה של שיבוש מהלכי משפט - במהלך המתנת הנאשם לחקירה הנאשם אמר לעמאר מה עליו לומר בחקירתו ותיאם עמו את גרסתו.

21. מנגד למתלונן לא נגרם מום או נכות, והמתלונן אף לא נזקק לטיפול רפואי. ברם, מקרה זה יכול היה להסתיים בפגיעה חמורה יותר, ואך בדרך נס לא נגרם למתלונן נזק גופני קשה יותר, וזאת לאחר שהתגונן המתלונן מפניו של הנאשם, כפי שעולה מסעיף 6 לכתב האישום המתוקן, שם צוין כי המתלונן הרים את הפטיש שנפל על הרצפה והניף את הפטיש לכל עבר, אולם פעולה זו נעשתה אך ורק לאחר שהנאשם הניף בפטיש כדי להכות במתלונן. עוד התחשבתי כי קדם לאירוע השימוש בפטיש אירוע אלימות הדדי, כמפורט בסעיף 4 לכתב האישום המתוקן.

22. אשר לענישה הנוהגת בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, ניתן למצוא בפסיקת בתי המשפט קשת רחבה של עונשים, הנעים בין מספר חודשי מאסר בעבודות שרות ועד למספר דו סיפרתי של חודשי מאסר בפועל, והכל בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם.
23. ברע"פ 5675/15 **ולדימיר רדאוש נ' מדינת ישראל** (24.8.15), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר. במקרה זה הכה הנאשם אחר בראשו באמצעות בקבוק זכוכית וגרם לו לחתך מדמם.
24. ברע"פ 7378/13 **חרובי נ' מדינת ישראל** (31.10.13), נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, בכך שדקר את המתלונן בבטנו ובמפשעתו בעקבות ויכוח.
25. בעפ"ג (חי') 5026-10-16 **פיראס נעימי נ' מדינת ישראל** (1.11.16) נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו, 9 חודשי מאסר שהוטלו עליו בגין הטחת בקבוק בראשו של אחר, אשר גרמה לפציעתו.
26. ברע"פ 5794/13 **מדינת ישראל נ' חליל שיכה** (2.4.14), הנאשם דקר את המתלונן בגופו, שלוש פעמים, באמצעות מספריים ששימשו לעבודתו, לאחר שהמתלונן הפריע לו במקום עבודתו ללא סיבה נראית לעין. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.
27. בת"פ 16557-10-14 **מדינת ישראל נ' אברהם תם** (12.1.15), הטלתי על הנאשם עונש של 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי. במקרה זה מדובר בנאשם שהורשע בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות. הנאשם הצטייד מבעוד מועד במברג, דקר את המתלונן פעמיים ברגלו, וכתוצאה ממעשיו נגרמו למתלונן חתכים שהצריכו תפירה.
28. בת"פ 371-12-10 **מדינת ישראל נ' דדון** (18.2.13), הנאשם הורשע בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות לאחר שביום 2.5.10 התרחש אירוע אלים בין המתלונן לבין חברתו של הנאשם ואחרות, בעקבותיו תקף הנאשם את המתלונן, היכה אותו ושרט אותו בגבו באמצעות חפץ מתכתי. ביהמ"ש קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל למשך שנתיים, והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר מותנה.
29. ברע"פ (מחוזי חיפה) 18925-03-10 **ולדיסלב ניטיקין נ' מדינת ישראל** (4/7/10) נתקבל ערעורו של נאשם, שהורשע בגין עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות ועבירה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ונגזר דינו ל-8 חודשי מאסר בפועל, באופן שהוקל העונש והועמד על עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, בצירוף מאסר על תנאי וצו מבחן.
30. בת"פ 27538-07-10 **מדינת ישראל נ' יעקוב ואח'** (4.3.14), הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירה של

פציעה בנסיבות מחמירות בכך שהיכה בפניו של המתלונן בכלי חד וגרם לו חתך בלחי שמאל שהצריך טיפול רפואי. על הנאשם הושת עונש של שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי.

31. בכל הנוגע לעבירה של שיבוש מהלכי משפט - טווח הענישה הנוהג בפסיקה לגבי עבירה זו הנו רחב, ונע מענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל ועד עונשי מאסר בפועל לתקופה קצרה (ר' ת"פ (מחוזי י-ם) 56093-12-11 **מדינת ישראל נ' אלמליח** (15.1.2013); ת"פ (שלום י-ם) 28998-04-13 **מדינת ישראל נ' אבו-נג'מה** (18.2.2015); ת"פ (שלום י-ם) 54706-01-13 **מדינת ישראל נ' חביב** (15.7.2013)).

32. המאשימה הפנתה לפסקי דין שנתנו בעבירות אלימות, בהם הוטלו על הנאשמים עונשי מאסר משמעותיים וביקשה ללמד מהם על העונש שראוי לגזור על הנאשם. עיון בפסקי הדין מלמד, כי המעשים שעליהם נדונו הנאשמים שם, חמורים מהמקרה שלפני.

33. לאחר שבחנתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ואת מדיניות הענישה הנוהגת, ועמדתי על הערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 חודשי מאסר ועד ל-15 חודשי מאסר.

העונש המתאים

34. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא').

35. אשקול לקולא את גילו הצעיר של הנאשם, את הקשיים הרגשיים האישיותיים וההתנהגותיים מהם סובל הנאשם כעולה מתסקיר שירות המבחן, ואת נסיבותיו האישיות הלא פשוטות של הנאשם. עוד אשקול לקולא כי הנאשם לקח אחריות למעשיו, ובכך חסך זמן שיפוטי משמעותי, וכי הנאשם שהה במעצר בית לתקופה ממושכת.

36. עוד אתחשב בכך שעברו פלילי של הנאשם אינו מכביד, הוא הורשע בבית משפט לנוער בשנת 2013, בעבירות של תקיפת שוטר והחזקת סכין, בגינן נדון לעונש של מאסר מותנה והתחייבות.

37. בתי המשפט חזרו וקבעו בפסיקתם כי יש להיאבק בנגע האלימות שפשה בחברה הישראלית ולעקרו מן השורש באמצעות ענישה הולמת ומרתיעה. בהקשר זה יפים דברי כב' השופט דנציגר בע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ' חסן**, [פורסם בנבו] בפס' 21 לפסה"ד (10.11.2009):

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני

נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר ... יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

ועוד קבע בית המשפט העליון כי:

"כאמור, בסוג העבירות בהן הורשע המערער חייבת להינתן הבכורה לצורכי הרתעה ולשיקולי הגנה על הציבור. התפשטות נגע האלימות מחייבת העברת מסר ברור ונחרץ המוליד את הצורך בענישה מחמירה. על כן, לעיתים לא יהיה בנכונותו וברצונו של העבריין להשתקם, כשלעצמם, כדי להצדיק הקלה בעונשו..." (ע"פ 4383/07 אבו פנה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.9.2007)).

38. מכאן שהגם שיש במקרה זה לתת משקל משמעותי לשיקולי גמול, הגנה על הציבור והרתעה הן של הנאשם והן של הרבים, מצאתי שלא למצות עם הנאשם את מלוא חומרת הדין נוכח גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות, לקיחת האחריות והפנמת הפסול שבמעשיו, וכן בהתחשב בהמלצת שירות המבחן.

39. לפיכך הגעתי לכלל מסקנה כי יש להשית על הנאשם בתיק זה עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. יוטעם בנקודה זו, כי אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום, או לחומרה מטעמים של הגנה על שלום הציבור, אך מצאתי כי עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות.

40. אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן :

א. 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות. עונש זה ירוצה בבית הזקנים בקרית מנחם החל מיום 29.10.17. במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע. הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר תנאי עבודות השירות, הוא עלול לרצות מאסר ממש.

ב. 8 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום, על כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום, על כל עבירת אלימות מסוג עוון, למעט תגרה.

ד. פיצוי למתלונן בסך 1,500 ₪. הפיצוי עד ליום 1.1.18.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

54678313

ניתן היום, כ"ח תשרי תשע"ח, 18 אוקטובר 2017, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.